

Registratienummer: 23.105025

Aan Verenigde vergadering

Van Dijkgraaf en hoogheemraden

Portefeuille Bas Knapp

Onderwerp Reactie ontwerpprogramma HWBP 2025-2036

Datum 2 oktober 2023

Waarom krijgt u deze memo

Dit memo is bedoeld om u mee te nemen in de achtergrond en het doel van de gezamenlijke reactie op het ontwerpprogramma Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) 2025-2036. In tegenstelling tot eerdere jaren, waarin waterschappen individuele reacties indienden, is dit jaar besloten om als alliantiepartners gezamenlijk te reageren op het ontwerpprogramma. Dit besluit is genomen vanwege de druk op de planning en het budget van het ontwerpprogramma, wat vraagt om een structurele aanpak in plaats van individuele opmerkingen over projecten. Rijnland heeft maar een beperkte opgave binnen het HWBP en hierdoor is de impact op Rijnlands projecten minder relevant.

Context

Elk jaar legt de programmadirectie HWBP het ontwerpprogramma voor de komende 12 jaar ter consultatie voor aan de waterschappen. In dit ontwerpprogramma worden de geplande dijkversterkingsprojecten voor de primaire keringen opgenomen. Het HWBP beschikt jaarlijks over een budget van ongeveer 400 miljoen euro, dat gezamenlijk wordt gefinancierd: 50% door het Rijk, 40% door alle waterschappen als solidariteitsbijdrage en 10% door de projectwaterschappen als eigen bijdrage. De verdeling van de solidariteitsbijdragen vindt plaats op basis van het aantal ingezetenen en de WOZ-waarde in de gebieden van de waterschappen. Dit jaar draagt Rijnland als groot en dichtbevolkt waterschap ongeveer 13,8 miljoen euro bij van de totale solidariteitsbijdrage van ongeveer 180 miljoen euro.

Wat is het belangrijkste

Het ontwerpprogramma wordt dit jaar geconfronteerd met een aanzienlijke toename van kosten voor de dijkversterkingsprojecten, voornamelijk veroorzaakt door prijsstijgingen en nieuwe projecten als gevolg van de beoordeling van de primaire keringen met de nieuwe normen (de eerste landelijke beoordeling overstromingsrisico's, LBO-1). Als gevolg hiervan kunnen veel aanvragen niet worden opgenomen in het ontwerpprogramma, wat naar verwachting in de komende jaren een groter probleem zal worden. Daarnaast werkt deze stijging ook door naar de solidariteitsbijdrage wat terugkomt in het Meerjarenprogramma (MJP). Er lopen momenteel initiatieven om dit probleem aan te pakken, waarin we als alliantie samenwerken met het rijk en de unie van waterschappen, in samenwerking met de programmadirectie HWBP.

In de gezamenlijke reactie stellen de waterschappen voor om niet alleen in te gaan op de gevolgen van hun eigen projecten, maar ook de bredere alliantiecontext in overweging te nemen. Deze gezamenlijke reactie is een eenmalige maatregel in afwachting van de lopende initiatieven. De gezamenlijke reactie is bedoeld om bij de programmadirectie aan te dringen om snel te komen met resultaten van de lopende initiatieven. Door onze energie dit jaar niet te richten op aanpassingen aan het ontwerpprogramma, maar op structurele oplossingen op de lange termijn, kunnen we werken aan een toekomstbestendig HWBP waarin alle primaire keringen in 2050 aan hun normen voldoen.

Het belang van de alliantie en de spanningen in de markt leiden tot meerkosten. Hoewel dit weinig invloed heeft op de projecten van Rijnland zelf, heeft het wel impact op ons als alliantiepartner. De verwachting is dat voor komende jaren de solidariteitsbijdrage zal toenemen.

Vervolg

Bij de publicatie van het definitieve programmavoorstel voor 2025-2036 zal de programmadirectie ook reageren op de consultatiebrief. Zodra deze reactie beschikbaar is, zullen we deze met u delen. Rijnland is bestuurlijk en ambtelijk intensief betrokken bij de lopende initiatieven om er voor te zorgen dat het HWBP op een solidaire maar ook doelmatige wijze onze veiligheid waarborgt.

Waterveiligheid

Tijdslijn van een aantal trajecten die invloed hebben op de programmering van het HWBP

Sept

Okt

Nov

Dec

Programmering 2025-2036

Langetermijnprogrammering

Naar een realistisch en betrouwbaar HWBP (incl. bestuurlijke dialoog)

Vervolgsporen LVB + GKI (harden van getallen + inzichtelijk maken behoefte 2030)

Evaluatie Waterwet + subsidieregeling

Indexering

Voorfinanciering

Projectgebonden bijdrage

Aanpak stikstof